

Lelki egészségünk és a pszichiátria határterületei

MPT XVII. Vándorgyűlés

Debrecen városa adott otthont a Magyar Pszichiátriai Társaság (MPT) idei éves kongresszusának, amelyet „Test, Lélek, Család, Közösség – a fejlődő pszichiátria határai” címmel rendeztek meg 2012. január 25-28. között. A közel 1500 résztvevővel zajló rangos esemény védnöke volt Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Prof. Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter, Dr. Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár, Soltész Miklós szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkár, Czene Attila sportért felelős államtitkár, Prof. Dr. Ertl Tibor a MOTESZ elnöke, Dr. Éger István a Magyar Orvosi Kamara elnöke és Kósa Lajos Debrecen megyei jogú város polgármestere.

A szakma legnagyobb hazai tudományos seregszemléjének idei programja szervesen illeszkedett a tavalyi, Sopronban megrendezett vándorgyűlés fő témáihoz. A közel kétszáz előadáson terítékre kerültek a pszichoterápia kihívásai, a családok, a közösségi hálózatok, a lakóhely közeli ellátások, a pszichiátriai ellátás közösségi irányba történő átalakulásának nehézségei, a rehabilitáció szerepe és lehetőségei, valamint a lelki egészség megőrzésében fontos szerepet játszó sport is. A konferencia rangos előadói között szerepelt a 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével kitüntetett Dr. Freund Tamás akadémikus, aki a neurobiológiai kutatások legfrissebb eredményeit mutatta be „Az agykéreg belső kannabinoid rendszerének működése, a szorongás és az epilepszia új megvilágításban” címmel. Pléh Csaba akadémikus a kognitív kutatások hálózati megközelítését ismertette.

Az MPT évente megrendezett vándorgyűlése a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés hagyományos színtere is. A kongresszust megtisztelték jelenlétükkel a Pszichiátriai Világszövetség (WPA), a WHO és az Európai Unió prominens szaktektentélyei. A WPA képviselőjében Afzal Javed professzor tartott nagy sikerű előadást, amelyben a rehabilitáció aktuális kérdéseivel, az önkéntes és érintett családtagok involválásának lehetőségeivel foglalkozott. Graham Thornicroft, a Kings College professzora bemutatta a kiegyensúlyozott pszichiátriai ellátás új modelljét, amely felválthatja a hagyományos, kizárólag közösségi, vagy kórházi ellátásra alapozó betegellátási formát.

A kongresszust megelőző sajtótájékoztatón Dr. Molnár Károly, az MPT főtitkára kifejtette: a „Test, Lélek, Család, Közösség – a fejlődő pszichiátria határai” cím arra a holisztikus szemléletmódra utal, amelyet a szakma érvényesíteni kíván a betegek gyógyítása során. E gondolatiság jegyében a tudományos eszmecsere kiemelten foglalkozott a test és a lélek cirkuláris összefüggéseinek, a pszichoszomatikus és szomato-pszichés kapcsolatrendszer feltárásának kérdéseivel, ezen belül a népbetegségnek számító szív- és érrendszeri betegségek, valamint a diabétesz lélektani és pszichiátriai vonatkozásaival. Mindehhez Dr. Lehóczky Pál, az MPT leendő elnöke hozzátette: negyven éve rendelkezünk tudományos evidenciákkal arra vonatkozóan, hogy a lelki gyógyítók fontos szerepük van a testi betegségek és bizonyos szövődmények megelőzésében. Ennek ellenére a pszichoszomatika napi rutinban való alkalmazása egyelőre szórványosan, csak néhány munkacsoport gyakorlatában jelenik meg felvállaltan.

Dr. Kurimay Tamás, az MPT elnöke felhívta a figyelmet arra a szomorú statisztikára, amely szerint az Európai Unió tagállamaiban – így Magyarországon is – meredeken emelkedik a befejezett öngyilkosságok száma. A világgazdasági válság elérte az Európai Uniót, így súlyosan érinti klienseinket és a pszichiátriai ellátó rendszert. Ezért a szervezők a kongresszus egyik fontos küldetésének tekintik, hogy a tudomány eszközeivel, a konferencia eredményeinek felhasználásával hozzájáruljon a krízis hatásainak felméréséhez, az addiktológiai problémák és mentális zavarok – köztük kiemelten a depresszió és az öngyilkosság – hatékonyabb megelőzéséhez, és kezeléséhez. A rendezvény több témával kapcsolódik a soros magyar elnökség ideje alatt elfogadott Lelki Egészség és Jólét Európai Paktuma Tanácsi Következtetésének folytatásához, az ún. Közös Akció (Joint Action) kiemelt prioritásaihoz, és annak előkészítéséhez. E programba hazai műhelyek is bekapcsolódtak: az egyik kiemelt projektet a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézete végzi Dr. Kopp Mária professzor asszony vezetésével.

A konferencián napirendre kerültek a hazai ellátás aktuális kérdései és kihívásai is. Mint azt az MPT elnöke elmondta: a magyar pszichiátria és a mentális ellátás továbbra is a működőképességét veszélyeztető gondokkal küzd. Folytatódik a pszichiátriai gondozás, ambuláns ellátás válsága, a közösségi pszichiátriai szolgáltatások irányába történő elmozdulást költségvetési korlátok akadályozzák. Ezzel párhuzamosan történik a fekvőbeteg ellátás átalakítása, következményeit ma még nem láthatjuk. Kész szakmai tervek ellenére csak lassan körvonalazódik egy új, a kutatást is kiemelten centrumba állító intézmény, az Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet kialakítása. Folytatódik a szakorvosok és a rezidensek elvándorlása, ezért a kongresszus önálló workshop keretében foglalkozott annak kérdéssel, hogy miként lehet élővé tenni a külföldön dolgozó és az itthon maradt kollégák közötti informális kapcsolatot.

Munkatársunktól